

Historia fizyki – ciekawa i pouczająca

W oddawanym Państwu zeszycie proponujemy tematykę dotyczącą czarnych dziur. Ale bez obaw, nie wprawi ona w czarny humor, wręcz przeciwnie, dużo historii fizyki powinno wręcz nastroje poprawić. Wpisując się w bieżącą atmosferę dotyczącą obchodów stulecia niepodległości przypominamy osiągnięcia polskich „kosmików”, jak wtedy ich określano, którzy budowali i budują markę polskiej fizyki. Współcześnie niemały udział w tym mają kobiety!

Do odleglejszej historii, fascynujących czasów rozwoju fizyki sięga artykuł, którego bohaterem jest Pierre Simon Laplace. Ten niezwykle utalentowany i płodny uczyony jest również autorem rozważań na temat determinizmu i losowości, co nawiązuje do współczesnych badań procesów losowych i długoczasowych korelacji, o czym mowa w artykule o intrygującym tytule *Efekt Józefa*.

Sprawdzić Einsteina to artykuł *par excellence* historyczny, ale o czasach nam bliższych. Artykuł o wyprowadzeniu promieniowania Hawkinga (cz. 1) to pewna propozycja dydaktyczna, zawierająca również element historyczny, bowiem odwołuje się do wyprowadzeń rodem z klasycznej fizyki newtonowskiej. Lektura artykułu uświadamia, że nauczanie fizyki współczesnej (nie chodzi o opowiadanie o fizyce) nie jest proste, i wymaga od uczących się sporo wysiłku, a od uczących – wyboru odpowiedniej strategii. Sugestia zatem taka, by nie obawiać się dawania uczniom trudnych tematów i zadań.

Na zakończenie zachęcamy do zapoznania się z artykułem studenta *Gra EGZAMIN*, który ilustruje zainteresowania młodych ludzi dotyczące nieoczywistych dla laików obszarów nauki. Życzymy miłej lektury.

Redakcja